

Kardiovaskulární prevence: časná a důsledná prevence versus pozdní intervence, komplexní přístup k léčbě ovlivnitelných rizikových faktorů: hypertenze a dyslipidemie

Lukáš Zlatohlávek

3. interní klinika 1. LF UK a VFN, Praha

Kardiovaskulární onemocnění (pomiňme t. č. infekci covid-19) patří stále mezi nejčastější příčiny mortality a morbidity u nás a ve vyspělých zemích. Dnes nikdo nezpochybnuje intervenci všech rizikových faktorů aterosklerózy po proběhlé kardiovaskulární příhodě, i když ani v tomto případě často není dosaženo doporučených cílových hodnot rizikových faktorů. Opomíjena zůstává intervence rizikových faktorů v prevenci primární. Víme, že ateroskleróza je proces dlouhodobý, vyvíjející se již od dětství. Jedná se o proces kontinuální a vlastní příhoda je jen završením tohoto procesu. Proto je nutno intervenovat klíčové rizikové faktory již v časném věku. Existuje dostatek důkazů, že i časná farmakologická intervence má jasný pozitivní vliv na zpomalení či zastavení procesu aterosklerózy.

Klíčová slova: rizikové faktory aterosklerózy, dyslipidemie, arteriální hypertenze, časná intervence.

Cardiovascular prevention: early and consistent prevention versus late intervention, complex approach to the treatment of modifiable risk factors: hypertension and dyslipidemia

Cardiovascular diseases (not including COVID-19 infection) are still one of the most common causes of mortality and morbidity in our country and in developed countries. Today no one questions the intervention of all risk factors for atherosclerosis after a cardiovascular event, although unfortunately even in this case the recommended target values are often not achieved. However, the intervention of risk factors in primary prevention is often neglected. Atherosclerosis is a long-term process, developing since the childhood. It is a continuous process and the event itself is only the culmination of this process. Therefore, it is necessary to intervene in key risk factors early in life, and we have ample evidence that even early pharmacological intervention has a clear effect on slowing or stopping the process of atherosclerosis.

Key words: risk factors of atherosclerosis, dyslipidemia, arterial hypertension, early intervention.

Úvod

Kardiovaskulární onemocnění (KVO) patří mezi nejčastější příčiny mortality a morbidity ve vyspělých zemích. Nicméně za posledních 30 let došlo k regresi kardiovaskulární mortality ze zhruba 60 % na současných zhruba 40 % (následované onkologickými onemocněními s přibližně 25 %) (1). Tohoto úspěchu bylo dosaženo cílenou a správnou intervencí všech rizikových faktorů aterosklerózy. Kromě efektu

farmakoterapie musíme zdůraznit i efekt režimových opatření. Mezi ně patří zejména „boj“ s kouřením, dále má jistě svou velkou zásluhu opakovaná, ač často laicky nevědecká a nepřesná diskuze o dietních opatřeních.

Prevalence diabetu sice vzrůstá, ale dochází k jeho stále lepší kompenzaci. Je nutné si uvědomit, že diabetik neumírá na hyper-